

YMDDIRIEDOLAETH ELUSENNOL YNYS MÔN	
PWYLLGOR:	YMDDIRIEDOLAETH ELUSENNOL YNYS MÔN
DYDDIAD:	20 IONAWR 2015
TEITL YR ADRODDIAD:	ADRODDIAD BLYNYDDOL A CHYFRIFON 2013/14
PWRPAS YR ADRODDIAD:	I GYFLWYNO YR ADRODDIAD BLYNYDDOL A CHYFRIFON DRAFFT I'W MABWYSIADU
ADRODDIAD GAN:	PENNAETH SWYDDOGAETH (ADNODDAU) / SWYDDOG ADRAN 151 DROS DRO I GYNGOR SIR YNYS MÔN
GWEITHREDIAD:	MABWYSIADU'R ADRODDIAD BLYNYDDOL A CHYFRIFON AC AWDURDODI EU CYFLWYNO I'R COMISIWN ELUSENNAU

Mae'r archwiliad o'r adroddiad blynyddol a chyfrifon drafft ar gyfer 2013/14 wedi eu cwblhau ac, felly, fe'u cyflwynir i'w mabwysiadu gan yr Ymddiriedolaeth Elusennol.

Nid oes unrhyw newidiadau sylweddol i fformat na chynnwys y cyfrifon eleni.

Gwahoddir yr Ymddiriedolaeth Elusennol i fabwysiadu'r adroddiad blynyddol a'r cyfrifon a gyflwynir, ac i awdurdodi Cadeirydd yr Ymddiriedolaeth i arwyddo'r adroddiad blynyddol a chyfrifon.

RICHARD MICKLEWRIGHT
PENNAETH SWYDDOGAETH (ADNODDAU) / SWYDDOG A151 DROS DRO
CYNGOR SIR YNYS MÔN

14 IONAWR 2015

YMDDIRIEDOLAETH ELUSENNOL YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY CHARITABLE TRUST

ADRODDIAD BLYNYDDOL

2013/2014

ANNUAL REPORT

Ymddiriedolaeth Elusennol Ynys Môn / Isle of Anglesey Charitable Trust
Swyddfa'r Sir / County Offices
LLANGEFNI
Ynys Môn
LL77 7TW.

YMDDIRIEDOLAETH ELUSENNOL YNYS MÔN

Swyddfa'r Sir

Llangefni

Ynys Môn

LL77 7TW

Rhif Elusen Gofrestredig : 1000818

ADRODDIAD BLYNYDDOL 2013/14

GWYBODAETH GYFREITHIOL A GWEINYDDOL

GWEITHRED YMDDIRIEDOLAETH

Sefydlwyd Ymddiriedolaeth Elusennol Ynys Môn (Rhif Elusen Gofrestredig 1000818) ar 5 Mehefin 1990 ac mae Gweithred Ymddiriedolaeth gyda'r dyddiad hwn arni yn nodi dyletswyddau, pwerau ac amodau y bydd raid i'r Ymddiriedolaeth gydymffurfio gyda nhw.

YMDDIRIEDOLWR

Unig Ymddiriedolwr Ymddiriedolaeth Elusennol Ynys Môn yw Cyngor Sir Ynys Môn. Y rhai mewn swydd oedd :-

Cadeirydd	- Elwyn Schofield (Tan 18 Mehefin 2013)
	- Thomas Victor Hughes (O 18 Mehefin 2013)
Is-Gadeirydd	- Gareth Winston Roberts O.B.E (Tan 18 Mehefin 2013)
	- Aled Morris Jones (O 18 Mehefin 2013)
Ysgrifennydd	- Prif Weithredwr Y Cyngor:
Richard Parry Jones
Trysorydd	- Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) y Cyngor:
Clare Williams FCCA, MA, MBA
Cyfreithiwr	- Pennaeth Swyddogaeth (Busnes y Cyngor) a Swyddog Monitro y Cyngor:
Lynn Ball LL.B. (Hons)

CYNGHORWYR

Y rhain oedd yn cyngori'r Ymddiriedolaeth yn ystod 2013/14:-

Bancwyr	:	HSBC Cyf
Stryd Fawr
Llangefni
Archwilwyr	:	Y Mri W.J.Matthews a'i Fab
Cyfrifwyr Siartredig
11 - 15 Y Bont Bridd
Caernarfon
Rheolwyr Buddsoddi:		HSBC Global Asset Management (UK) Limited
78 James's Street
Llundain
SW1A 1EJ

STRWYTHUR LLYWODRAETHU A RHEOLI

Sefydlwyd Ymddiriedolaeth Elusennol Ynys Môn gan Gyngor Bwrdeistref Ynys Môn, rhagflaenydd i'r Cyngor Sir, i weinyddu buddsoddiadau a brynwyd gyda'r arian a roddwyd i'r Cyngor pryd yr oedd Shell (UK) Ltd yn rhoi'r gorau i weithio'r Lanfa Olew ym Môn. Rhoddwyd yr arian hwn gan Shell (UK) Ltd dan Ddeddf Seneddol breifat - Deddf Glanfa Môn 1972, sef deddf a oedd yn rhoi dyletswydd ar y Cyngor "i ddefnyddio'r arian yn un swydd er lles Ynys Môn neu ei thrigolion".

Ers etholiadau'r Cyngor yn mis Mai 2013 roedd gan y Cyngor Sir 30 Aelod etholedig sydd, ar gyfer gweithredu fel Ymddiriedolwr, yn cyfarfod ar wahân i'w cyfarfodydd fel awdurdod lleol. Mae Aelodau etholedig newydd yn cael eu briffio ar amcanion ac ar sut y gweinyddir yr Ymddiriedolaeth. Cefnogir yr holl Aelodau etholedig gan swyddogion y Cyngor, sy'n derbyn hyfforddiant rheolaidd fel rhan o'u swyddi. Cynhelir cyfarfodydd llawn, fel Ymddiriedolaeth Elusennol Ynys Môn, o leiaf ddwywaith y flwyddyn er mwyn penderfynu ar bolisi ac ar wariant am y flwyddyn. Mae gan yr Ymddiriedolaeth Elusennol dri phwyllgor, gyda phob Aelod o'r Cyngor yn aelod o un ohonynt (a Chadeirydd ac Is-gadeirydd yr Ymddiriedolaeth yn aelodau ex officio o bob un):-

Pwyllgor Buddsoddiadau a Chontractau oedd a deg o aelodau yn ystod y flwyddyn. Mae'r Pwyllgor hwn yn gyfrifol am weinyddu buddsoddiadau'r Ymddiriedolaeth trwy'r ymgynghorwyr buddsoddi, am faterion ynglŷn â'r eiddo sydd ym mherchenogaeth yr Ymddiriedolaeth ac am faterion cytundebol eraill.

Pwyllgor Grantiau Cyffredinol oedd a deg aelod yn ystod y flwyddyn. Mae'n penderfynu ar raglen grantiau blynyddol a gyllidir o gyllideb refeniw'r Ymddiriedolaeth Elusennol a benderfynir gan y corff llawn a'i ddirprwyo i'r Pwyllgor hwn.

Pwyllgor Adfywio oedd a deg aelod yn ystod y flwyddyn. Yn dilyn penderfyniad i neilltuo cyllid at amcanion adfywio, mae'r Pwyllgor Adfywio yn penderfynu ar grantiau adfywio ac yn monitro cynnydd ar gynlluniau adfywio.

Mae swyddogion yr Ymddiriedolaeth Elusennol ac, ar adegau, swyddogion eraill y Cyngor Sir, yn rhoi cyngor i'r Ymddiriedolaeth Elusennol yn ei gyfarfodydd. Ychydig o benderfyniadau sydd wedi eu dirprwyo iddynt.

Cyn etholiadau'r Cyngor roedd 40 Aelod ar y Cyngor Sir. Fe adlewyrchwyd hyn ym maint pwyllgorau'r Ymddiriedolaeth gyda'r Pwyllgor Buddsoddiadau a Chontractau hefo wyth aelod, y Pwyllgor Grantiau Cyffredinol hefo un ar bymtheg aelod a'r Pwyllgor Adfywio hefo un ar bymtheg aelod (heb gynnwys aelodau ex officio) hyd at Fehefin 2013.

Mae gweithgareddau dyddiol fel y'u cymeradwyr gan yr Ymddiriedolaeth yn cael eu gweinyddu ar ran yr Ymddiriedolaeth gan Gyngor Sir Ynys Môn. Mae rhai nodweddion y broses ceisio am grant yn gyffredin i'r Ymddiriedolaeth hon a chronfeydd eraill a weinyddir gan y Cyngor Sir er mwyn hwyluso'r broses i ymgeiswyr. Nid yw'r Cyngor yn codi am wasanaethu i'r Ymddiriedolaeth.

Mae'r risgiau sylweddol y mae'r Ymddiriedolaeth yn agored iddynt, fel sydd wedi eu hadnabod gan yr Ymddiriedolwr, wedi eu hadolygu, a sefydlwyd systemau a gweithdrefnau i leihau'r risg.

AMCANION A GWEITHGAREDDAU

Cyfyngir amcanion elusennol yr Ymddiriedolaeth i les cyhoeddus a chyffredinol y bobl hynny sy'n byw ar Ynys Môn, yn cynnwys:-

darparu mwynderau a chyfleusterau;
cadwraeth adeiladau;
cadwraeth a gwarchodaeth tir;
gwarchod a diogelu'r amgylchedd.

Cyrhaeddir y nod hwn trwy gyfrannu tuag at wario ar wasanaethau er lles y cyhoedd a thrwy roddi grantiau i gyrff elusennol a gwirfoddol.

Mae'r cyfyngiadau ar ddulliau rhedeg yr Ymddiriedolaeth wedi eu nodi yn y Weithred Ymddiriedolaeth. Y prif bwerau yw hybu amcanion elusennol a gwneud trefniadau i bwrpas rheoli a gweinyddu'r Ymddiriedolaeth fel y tybir yn addas.

Mae gwaddol gan yr Ymddiriedolaeth, y gellid ei wario ar yr amod bod dwy ran o dair o'r aelodau yn cymeradwyo penderfyniad i'r perwyl. Mae wedi mabwysiadu amcan tymor-hir y dylai gwerth y gwaddol dyfu yn ôl chwyddiant. Mae'r incwm buddsoddi yn cyllido rhan o gostau rhedeg Oriel Ynys Môn a rhaglen grantiau blynyddol.

POLISI DYRANNU GRANTIAU

Dyrennir grantiau o'r incwm buddsoddi blynyddol i elusennau, mudiadau gwirfoddol a chyrrff lleol eraill ar gyfer prosiectau ar Ynys Môn. Gwahoddir ceisiadau am gyllid, unwaith yn y flwyddyn fel arfer, trwy hysbysebu yn y papurau lleol. Gwneir cais trwy ffurflen gais safonol.

Gwneir dyraniadau yn flynyddol i'r mathau canlynol o brosiectau:-

Cyfleusterau Cymunedol a Chwaraeon (prosiectau cyfalaf bychain);
Neuaddau Pentref (costau rhedeg blynyddol);
Grantiau eraill (grantiau bychain unwaith-ac-am-byth yn bennaf).

POLISI YNGLŶN Â'R ARIAN WRTH GEFN

Canlyniad y strategaeth ariannol a fabwysiadwyd yn 2009 yw nad oes angen rhagor ar arian wrth gefn cyfalaf ar wahân, heblaw i adnabod ymrwymadau hanesyddol. Oherwydd gall rhai o'r ymrwymadau ariannol cael ei wneud dros gyfnod o fwy nag un flwyddyn ariannol, mae'r arian wrth gefn cyffredinol yn cael ei alluogi i fynd i ddiffyg ar yr amod fod llif arian yn ei ddod yn ôl i warged erbyn bydd yr ymrwymiad yn cael ei anrhydeddu'n llawn.

Mae'r Ymddiriedolwr yn ystyried fod lefel gyfredol yr arian wrth gefn yn ddigonol i ddarparu incwm buddsoddi yn y dyfodol ar gyfer taliadau grant a hefyd ar gyfer costau cefnogi llywodraethu.

CYFLAWNI A PHERFFORMIAD

Rhoddyd grantiau i 44 o gyrff gan ddefnyddio meini prawf y cytunwyd arnynt ac y mae'r Ymddiriedolaeth yn dal i fod yn ffynhonnell bwysig o gyllid i elusennau lleol a chyrrff chwaraeon a rhai gwirfoddol.

Parhaodd yr Ymddiriedolaeth i gyllido Oriel Ynys Môn sy'n cael ei rhedeg gan y Cyngor Sir.

Yn ystod y flwyddyn, roedd Oriol Ynys Môn ar agor 357 diwrnod, gan gyrraedd ei darged ar gyfer dyddiau agor.

Yn ystod y flwyddyn, ddaru'r Oriol:-

- Denu 96,729 o ymwelwyr, gostyngiad o 13% ar gyfanswm y flwyddyn flaenorol o 111,152;
- Cynnal 14 arddangosfa celf gyfoes a 6 arddangosfa celf hanesyddol;
- Cynnal 2 arddangosfa amgueddfa;
- Cynnal 22 o weithgareddau plant a theuluoedd;
- Cynnal 48 ymweliad addysgiadol;
- Rhoi 12 sgwrs yn y gymuned am yr Oriol a'r casgliadau;
- Cynnal 8 o weithgareddau ar gyfer grwpiau targed;
- Cynnal 12 o weithgareddau ar gyfer oedolion;
- Cynnal 6 sgwrs y tu ôl i'r llenni;
- Derbyn 50 ymholiad gan y cyhoedd ynglŷn â'r casgliadau; a
- Gweithio hefo 50 o bartneriaid, lleol a chenedlaethol yng Nghymru a thrwy gydol Prydain, ar wahanol lefelau i ehangu a datblygu enw da'r Oriol a phroffil Ynys Môn.

Yn ychwanegol, eto eleni mae wedi cael y Wobr Cynllun Sicrhau Ansawdd i Atyniadau Ymwelwyr Cymru (rhoddwyd gan Visit Wales).

Mae'r Ymddiriedolaeth wedi rhoi dwy gyfran o gyllideb i Menter Môn tuag at y Cynllun Datblygu Gwledig (Rhan 1 yn 2006/07 o'r Dynodiad Adfywio a Rhan 2 yn 2010/11 o'r Arian wrth Gefn Cyffredinol, cyfanswm o £0.3m yr un), gyda chyfran Rhan 2 yn dod o 2012/13.

Yn ystod 2013/14, caniatodd y gyllideb i Fenter Môn:-

- denu £1.469m o arian Ewropeaidd, Llywodraeth Cymru ac Awdurdod Dadgomisiynu Niwclear;
- cefnogi datblygu 25 prosiect gwasanaethau lleol gan greu 18 swydd llawn amser, 10 swydd rhan amser a diogelu 9 swydd;
- cynghori 389 unigolion i ddatblygu gwasanaethau lleol;
- cefnogi'n ariannol 17 prosiect adnewyddu pentref;
- sefydlu 6 rhwydwaith adnewyddu ffurfiol mewn ardaloedd gwladol;
- ariannu 8 prosiect isadeiledd twristiaeth wedi eu lleoli yn y gymuned; ac
- ariannu 11 prosiect isadeiledd hamdden leol.

PERFFORMIAD BUDDSODDI

Mae gan yr Ymddiriedolaeth bwerau buddsoddi eang sy'n cynnwys prynu stociau, cyfranddaliadau, gwariannau ac eiddo o bob math pa un a ydynt yn cynhyrchu incwm ai peidio â beth bynnag fo'r risgiau cysylltiedig. Disgrifir y pwerau hyn yn y Weithred Ymddiriedolaeth.

Mae'r perfformiad hyd yma yn erbyn yr amcan tymor-hir y dylai gwerth y gwaddol dyfu yn ôl chwyddiant, wedi ei glandro heb gynnwys gwerth y tir, fel a ganlyn:-

Ers 1990: Targed: £14.276m Gwerth ar 31/03/14: £15.645m, sef £1.369m uwchlaw'r targed.

Incwm Buddsoddiadau

Targed : £400,000 Cyflawni : £499,915, sef £99,915 uwchlaw'r targed.

Perfformiad i'w gymharu â'r meincnod

Y strategaeth gytunedig ar gyfer y tymor canol yw ychwanegu 1.5% y.f. uwchben y meincnod dros gyfnod treigl 3 blynedd, gyda'r meincnod dilynol ar gyfer dyrannu asedau:-

Ecwitiau'r DU	59%
Ecwitiau Tramor	18%
Llog Sefydlog	17%
Eraill	4%
Arian Parod	2%

Mae'r meincnod wedi bod yn effeithiol o 1 Ionawr 2011.

Portffolio o gyfranddaliadau ar wahân yw'r buddsoddiadau Ecwiti'r DU. Gwneir buddsoddiadau yn y dosbarthau buddsoddi eraill trwy fuddsoddi mewn buddsoddiadau cyfun.

Cytunwyd gyda'r Rheolwyr ar ffi yn gysylltiedig â pherfformiad, sy'n berthnasol i berfformiad yn erbyn y meincnod ym mhob blwyddyn galendr.

Mae'r ffi perfformiad a gytunwyd â'r Rheolwyr Buddsoddi yn seiliedig ar flynyddoedd calendr. Perfformiad 2013 oedd dychweliad o 18.26% o'i gymharu â'r meincnod o 14.29%. Roedd y dychweliad cyfatebol am y flwyddyn ariannol yn 7.34% (meincnod 5.49%). Roedd y perfformiad dros y tair blynedd i Ragfyr 2013 yn 8.58% (cyfartaledd blynyddol) oedd yn 0.99% o flaen y meincnod.

ADOLYGIAD ARIANNOL

Roedd yr incwm buddsoddi gros a ragwelwyd am y flwyddyn yn £450,000. Ar ei diwedd, roedd yr incwm buddsoddi yn £499,915 (2012/13 : £500,021). Yn ychwanegol, tyfodd y buddsoddiad portffolio mewn gwerth o £ 1.19m dros y flwyddyn.

Cynhwysir tir Rhosgoch ym mantolen yr Ymddiriedolaeth ar brisiad o £3.00 miliwn ond nid yw'n ildio incwm cymesur, ac mae'r Ymddiriedolaeth yn awyddus i weld gwireddu'r potensial.

Roedd y gyllideb refeniw am y flwyddyn yn caniatáu dyrannu grantiau o £316,836 (£351,757 yn 2012/13).

DIGWYDDIADAU AR ÔL DYDDIAD Y FANTOLEN

Ar ôl 31 Mawrth 2014, gwnaeth yr Ymddiriedolaeth y dyfarniadau grant canlynol o fewn y categorïau blynyddol arferol:-

- Cyfleusterau Cymunedol: £102k;
- Neuaddau Pentref: £80k; ac
- Oriol Ynys Môn: £ 215k.

Yn ychwanegol i'r uchod, mae'r Ymddiriedolaeth wedi gwneud y dyfarniadau grant canlynol: -

- Ffermwyr Ifanc Ynys Môn wedi derbyn grant o £30k y flwyddyn am gyfnod o 5 mlynedd i gefnogi'r costau rhedeg;
- Urdd Gobaiith Cymru wedi derbyn grant o £40k y flwyddyn am gyfnod o 5 mlynedd i gefnogi'r costau rhedeg;
- Cymdeithas Gemau'r Ynysoedd Ynys Môn wedi derbyn grant, yn amodol ar amodau, £50k yn y flwyddyn gyntaf a £40k y flwyddyn am y 4 blynedd ganlynol i gefnogi'r costau rhedeg; ac

- Bwrdd Prosiect CCTV 5 Trefi wedi derbyn grant, yn amodol ar amodau, £195k i weithredu system teledu cylch cyfyng newydd yn cael ei weithredu gyda chefnogaeth Heddlu Gogledd Cymru.

CYNLLUNIAU I'R DYFODOL

Mae'r datganiadau cyllidol wedi eu paratoi yn unol â'r Datganiad o Arferion Cymeradwy: Cyfrifo ac Adrodd gan Elusennau (2005), ac maent yn cydymffurfio â gweithred ymddiriedolaeth yr Elusen a chyfraith berthnasol.

Yng nghyfarfod yr Ymddiriedolaeth ar 20 Ionawr 2015 rhoddwyd cymeradwyaeth i Adroddiad Blynyddol yr Ymddiriedolwr ac i'r Cyfrifon sy'n ymddangos ar dudalennau 6 i 13.

Cymeradwywyd gan yr Ymddiriedolwr ar 20 Ionawr 2015

a llofnodwyd ar ei ran gan:

YMDDIRIEDOLAETH ELUSENNOL YNYS MÔN

Swyddfa'r Sir

Llangefni

Ynys Môn

LL77 7TW

Rhif Elusen Gofrestredig: 1000818

DATGANIAD AR WEITHGAREDDAU CYLLIDOL DROS Y FLWYDDYN A DDARFU AR
31 MAWRTH 2014

<u>2012/13</u> £	<u>Adnoddau i mewn</u>	<u>NODYN</u> £	<u>Y GRONFA</u> <u>GYFFREDINOL</u> £	<u>Y GRONFA</u> <u>GYFALAF</u> £	<u>CYFANSWM</u> £
499,425	- Difidend a llog sefydlog ar fondiau		499,239	-	499,239
596	- Llog		676	-	676
500,021		2	499,915	-	499,915
-	Rhent Tir		-	-	-
325	Incwm arall		-	520	520
500,346	Cyfanswm Adnoddau i mewn		499,915	520	500,435
	<u>Adnoddau wedi eu gwario</u>				
	<u>Costau Cynhyrchu Cronfeydd</u>	3			
55,927	Costau Rheoli Buddsoddiadau		41,669	40,940	82,609
10,921	Costau Cyfreithio a Marchnata		-	35,682	35,682
66,848	Cyfanswm costau cynychu cronfeydd		41,669	76,622	118,291
433,498	Adnoddau net i mewn ar gael ar gyfer gwariant elusennol		458,246	(76,102)	382,144
	<u>Gweithgareddau Elusennol</u>				
	Grantiau er hyrwyddo amcanion yr Elusen	5			
230,000	- Cyngor Sir Ynys Môn		215,000	-	215,000
121,757	- Cyrff Cymunedol a Gwirfoddol		101,836	-	101,836
6,953	- Grantiau Eithriadol		-	11,729	11,729
(18,652)	Llai Grantiau heb eu hawlio		-	-	-
340,058	Cyfanswm cost Grantiau a Gweithgareddau		316,836	11,729	328,565
	<u>Llywodraethu</u>				
2,059	Ffioedd a Chostau	6	2,354	136	2,490
342,117	Cyfanswm Gwariant Elusennol		319,190	11,865	331,055
408,965	Cyfanswm Adnoddau wedi eu gwario		360,859	88,487	449,346
91,381	Adnoddau Net i mewn		139,056	(87,967)	51,089
	<u>Enillion a Cholledion Eraill</u>				
1,769,461	Enillion/(colledion) o ganlyniad i ailbrisiant a gwerthiant asedau buddsoddi		-	675,686	675,686
1,860,842	Symudiadau Net o Gronfeydd		139,056	587,719	726,775
16,275,476	Cronfeydd a ddygwyd ymlaen ar 1 Ebrill 2013		78,656	18,057,662	18,136,318
18,136,318	Cronfeydd a gariwyd drosodd ar 31 Mawrth 2014		217,712	18,645,381	18,863,093

YMDDIRIEDOLAETH ELUSENNOL YNYS MÔN

Swyddfa'r Sir

Llangefni

Ynys Môn

LL77 7TW

Rhif Elusen Gofrestredig : 1000818

Y FANTOLEN FEL AR 31 MAWRTH 2014

<u>2013</u> <u>£</u>		<u>NODYN</u>	<u>£</u>	<u>£</u>
3,000,000	<u>Asedau Sefydlog</u>	7		
15,959,149	Eiddo buddsoddi	8		
18,959,149	Buddsoddiadau			20,144,570
	<u>Asedau Cyfredol</u>			
57,482	Dyledwyr ac Incwm wedi ei gronni	9	57,482	47,542
623,212	Arian yn y Banc		623,212	623,852
680,694				671,394
	<u>Ymrwymadau</u> : Symiau sy'n ddyledus o fewn blwyddyn			
1,199,556	Credydwyr	10	1,771,532	
303,969	Grantiau heb eu talu	11	303,969	181,339
1,503,525				1,952,871
(822,831)	Yr Asedau / (Ymrwymadau) Cyfredol Net			
18,136,318	Yr Asedau Net			18,863,093
	<u>Cronfeydd</u>	12		
78, 656	Cronfeydd heb eu			217,712
18,041,723	Cyfyngu			18,641,177
15,939	: Y Gronfa Gyffredinol			4,210
	: Cyfalaf			
	: Grantiau i'w Dyrannu o'r Cyfalaf			
18,136,318				18,863,093

Cymeradwywyd gan yr Ymddiriedolwr ar 20 Ionawr 2015.

a llofnodwyd ar ei ran gan

NODIADAU I'R DATGANIADAU CYLLIDOL

1. POLISIÂU CYFRIFO

- (a) **Sail Cyfrifo:** Mae cyfrifon yr Ymddiriedolaeth Elusennol wedi eu paratoi yn ôl egwyddor cost hanesyddol fel y'i cymhwyswyd gan ailbriso asedau buddsoddi ac maent yn gyson â'r Datganiad o Ymarfer Cymeradwy ar gyfer Cyfrifo ac Adrodd gan Elusennau a gyhoeddwyd ym Mawrth 2005 a gweithred ymddiriedolaeth yr Elusen a chyfraith berthnasol.
- (b) **Mae'r grantiau sy'n daladwy** yn cael eu cydnabod yn y cyfrifon pan fo'r dyraniad wedi ei gadarnhau gan yr Ymddiriedolaeth, a phan mae unrhyw amod a roddwyd ar y cyllid wedi ei gyflawni.
- (c) Mae'r **incwm buddsoddiadau** yn gynwysedig yn y cyfrifon:-
- am adneuo'n tymor byr a balansau ar sail gronedig ddyddiol;
 - am ecwiti - pan gyhoeddir stoc fel cyn-rhandal;
 - am renti – yn y flwyddyn y mae'n codi;
 - am gronfeydd cyfun ac incwm arall, pan dderbynnir yr incwm.

Mae'r elfen gyffredin o'r stoc a dderbynnir yn lle dididend arian parod yn cael ei thrin fel incwm i'r gronfa.

- (ch) **Gwariant:** Cynhwysir gwariant ar sail gronedig. Mae costau wedi eu rhannu i gategoriâu pwrpasol yn y Datganiad ar Weithgareddau Cyllidol. Costau cynhyrchu incwm yw'r costau hynny sy'n codi'n uniongyrchol o wella, diogelu neu farchnata'r eiddo buddsoddi a chostau rheoli'r portffolio buddsoddiadau a chodi incwm buddsoddiadau.

Mae gwariant elusennol yn cynnwys grantiau i gyrff gwirfoddol a lleol a chyfraniadau i wasanaethau cyhoeddus. Mae hefyd wedi cynnwys gwariant uniongyrchol ar adeilad hanesyddol ym mherchnogaeth yr Ymddiriedolaeth. Codir y rhain yn y flwyddyn y gwneir y penderfyniad i gynnig grant. Lle mae cyrff wedi cael eu hysbysu o fwriad i gynnig grant yn y dyfodol nodir hynny heb eu cronni yn y cyfrifon.

Mae Rheoli a Gweinyddu yn cynnwys taliadau i unigolion neu gyrff eraill yn ymwneud a gweinyddu'r Ymddiriedolaeth.

- (d) **Buddsoddiadau:** Mae buddsoddiadau'r Ymddiriedolaeth wedi eu prisio yn ôl pris canolig y farchnad ar gau'r farchnad ar ddyddiad y fantolen ar wahân i fuddsoddiadau cyfun sydd wedi eu prisio yn ôl y pris bidio.

Mae enillion neu golledion o werthu neu ailbriso buddsoddiadau yn cael eu codi ar neu eu rhoi ar gredyd yn y Datganiad ar Weithgareddau Cyllidol.

- (dd) **Eiddo Buddsoddi:** Gweler nodyn 7 i'r cyfrifon.

- (e) **Cronfeydd:** Rhoddir eglurhad o natur a phwrpas pob cronfa yn nodyn 12.

2. INCWM BUDDSODDI

Daw'r cyfan bron o incwm yr Ymddiriedolaeth o fuddsoddiadau yn nwylo'r Rheolwyr Buddsoddi. Mae'r ffioedd yn amodol ar berfformiad ac mae incwm yn cael ei ragamcanu yn net o ffioedd. Roedd cyfanswm incwm ar fuddsoddiadau (heb gynnwys rhenti tir) yn 2013/14 yn £499,915 (£500,021 yn 2012/13).

3. COSTAU CYNHYRCHU'R CRONFEYDD

Rhain yw costau rheoli'r eiddo buddsoddi a'r ffi i'r Rheolwyr Buddsoddi.

	2013/14 £	2012/13 £
Ffi'r Rheolwyr Buddsoddi	82,609	55,927
Costau Marchnata yn ymwneud â'r gwerthiant arfaethedig o'r tir yn Rhosgoch	35,932	10,921
	118,541	66,848

Mae'r gost o wella, diogelu neu farchnata'r eiddo buddsoddi yn dod o'r Gronfa Gyfalaf. Codir rhan gyntaf o ffi'r Rheolwyr Buddsoddi yn erbyn y Gronfa Gyffredinol ac unrhyw gost ychwanegol am berfformiad gwell na'r cyffredin o £40,940 ar gyfer 2013/14 (2012/13 : £19,779) yn erbyn y Gronfa Gyfalaf.

4. CYDNABYDDIAETH YMDDIRIEDOLWR A THRAFODION CYFFELYB

Ni dderbyniodd unrhyw aelod o'r Ymddiriedolaeth unrhyw gydnabyddiaeth yn ystod y flwyddyn. Ad-dalwyd costau teithio o £104 (2012/13: £56) i aelodau'r Ymddiriedolaeth.

5. GRANTIAU

Dyma'r gwariant elusennol uniongyrchol gan yr Ymddiriedolaeth Elusennol (a ariennir o'r Gronfa Gyffredinol, heblaw y nodir fel arall):-

	2013/14 £	Nifer	2012/13 £	Nifer
Cyngor Sir Ynys Môn				
- Oriol Ynys Môn	215,000	1	230,000	1
Grantiau i gyrff cymunedol a gwirfoddol:				
- Cyfleusterau Cymunedol a Chwaraeon a Chyrff Elusennol Arall	35,836	14	55,757	16
- Costau Rhedeg Neuaddau Pentref	66,000	31	66,000	34
Grantiau Eithriadol				
- Y Deyrnas Gopr (Ymddiriedolaeth Treftadaeth Diwydiannol (Amlwch)*)	11,729	1*	6,953	1*
	328,565	47	358,710	52

* Ariennir o Gronfa'r Grantiau a Ddyrannir o Gyfalaf

Mae'r symiau uchod ar sail yr isaf o'r grantiau a roddwyd neu a hawliwyd/y disgwyliu eu hawlio. Ni ddilëwyd gwerth unrhyw grantiau refeniw a roddwyd yn y blynyddoedd cynt am fod cyrff a sefydliadau yn methu â chymryd yr arian neu oherwydd bod yr amodau oedd ynghlwm wrth y grant wedi eu torri (£18,862 yn 2012/13). Ar dudalen 14 rhestrir y grantiau hynny gwerth dros £1,000. Mae'r 47 grant a ddangosir uchod wedi eu talu i 44 o fudiadau gwahanol.

6. LLYWODRAETHU

Gweinyddir yr Ymddiriedolaeth am ddim gan Gyngor Sir Ynys Môn, a chynrychiola'r costau Llywodraethu ffioedd i gyrff eraill am wasanaethau arbenigol a chostau teithio a chynhaliaeth aelodau'r Ymddiriedolaeth. Nid oes gan yr Ymddiriedolaeth staff. Ni wneir unrhyw daliadau i'r Ymddiriedolwr (y Cyngor) nac i unrhyw aelod neu swyddog unigol ac eithrio costau'r aelodau, ad-dalu taliadau a wnaed ar ran yr Ymddiriedolaeth, a'r gwariant at bwrpas elusennol a ddangosir yn 4 uchod. Dyma fanylion y costau Rheoli a Gweinyddu:-

	2013/14 £	2012/13 £
Ffi'r Archwiliwr - am wasanaethau Archwilio	2,000	1,875
Costau Gweinyddu	136	128
Costau Teithio a Chynhaliaeth	104	56
Ffi ymgynghori ar gyfer gweinyddiaeth yr Ymddiriedolaeth yn y dyfodol	250	0
	2,490	2,059

Mae costau uniongyrchol gweinyddol yr eiddo buddsoddi yn dangos fel costau yn y Gronfa Gyfalaf. Cyfanswm costau hyn oedd £136 (£128 yn 2012/13).

7. EIDDO BUDDSODDI

Yn ystod 1995 trosglwyddodd Cyngor Bwrdeistref Ynys Môn ddau ddarn o dir yn Rhosgoch a Phorth Amlwch i'r Ymddiriedolaeth a gwerth hwnnw ar y farchnad yn cael ei amcangyfrif yn £550,000. Yr oedd y tir hwn yn rhan o gytundeb terfynol cwmni Shell (UK) Cyf. (gweler Adroddiad yr Ymddiriedolwr) ac ynghlwm wrtho'r un amodau â'r rheini oedd ynghlwm wrth yr arian gwreiddiol. Gwerthwyd rhan o'r tir ym Mhorth Amlwch yn 1995/96 ac mae'r tir yn Rhosgoch yn parhau i fod ar y farchnad. Prisiwyd gweddill y tir yn Rhosgoch yn awr yn £3,000,000, sef ei werth marchnad amcangyfrifedig .

Nid oes gwerth i weddill y tir ym Mhorth Amlwch, sef amcangyfrif pris y farchnad, ac mae'n cael ei drin fel ased treftadaeth. Mae'n cynnwys un ochor i'r harbwr sy'n dyddio'n ôl i'r 18fed ganrif a hefyd Melin Mona a adeiladwyd yn gynnar yn y bedwaredd ganrif ar bymtheg. Mae'r tir yn cael ei ddefnyddio gan y cyhoedd ac mae'r Ymddiriedolaeth wedi cytuno i fynediad cyhoeddus i'r Felin ac mae'n ystyried cynigion i gyflawni ei amcanion cadwriaethol a gwarchod a diogelu'r amgylchedd yng nghyswllt y tir hwn.

Gwnaed y gwaith prisio yma gan Brisiwr y Cyngor fel ar 31 Mawrth 2014. Mae'r prisiwr yn Aelod o'r Sefydliad Brenhinol o'r Syrfewyr Siartredig (MRICS) ac mae'n gyflogedig gan y Cyngor.

Nid oes gan yr Ymddiriedolaeth Asedau Treftadaeth arall, na pholisi i gaffael yn weithredol unrhyw asedau ychwanegol o'r fath.

8. BUDDSODDIADAU

Gellir dadansoddi'r buddsoddiadau yn y fantolen fel a ganlyn:-

	2013/14 £	2012/13 £
Ecwiti'r DU	10,295,413	9,767,370
Ecwiti Tramor	3,322,555	3,459,960
Llog Sefydlog	2,219,798	2,118,066
Dewisiadau arall	793,463	415,945
	16,631,229	15,761,341
Arian Parod	503,070	194,060
Yn disgwyl setliad	10,272	3,748
	17,144,571	15,959,149

Mae arian parod a fuddsoddir yn cynnwys symiau bychain o arian tramor. Dangosir y cyfan o'r buddsoddiadau yn ôl eu gwerth ar y farchnad.

Mae'r gwerth hanesyddol cyfatebol ar 31 Mawrth 2014 fel a ganlyn:-

	<u>Gwerth Hanesyddol</u> £'000	<u>Gwerth y Farchnad</u> £'000	<u>Gwahaniaeth</u> £'000
Ecwiti'r DU	7,659	10,295	2,636
Ecwiti Tramor	2,234	3,323	1,089
Llog Sefydlog	2,160	2,220	60
Dewisiadau arall	741	793	52
	12,794	16,631	3,837

Delir y buddsoddiadau trwy reolwyr buddsoddi ac yn enw enwebeion ac mae modd gwerthu'r holl daliadau yn ddiraffferth.

Ar ddyddiad y fantolen 'roedd y daliadau unigol mwyaf mewn buddsoddiadau cyfun (HSBC UK Common Fund for Income 1,554,939 uned: 10.77% o werth y portffolio; HSBC European Growth Fund Retail 187,522 uned: 7.15% o werth y portffolio).

	<u>Gwerth Hanesyddol</u> £'000	<u>Gwerth y Farchnad</u> £'000	<u>Enillion a Sylweddydd</u> £'000
Dygwyd Ymlaen	11,991	15,761	
Gwerthiannau ac Adbryniadau	(2,913)	(3,521)	609
Pryniannau ac ati	3,716	3,716	
Cyfanswm enillion/(colledion) yn ystod y flwyddyn	-	675	
	12,794	16,631	

Enillion/(colledion) a sylweddyd yw'r gwahaniaeth rhwng incwm gwerthiant a chost hanesyddol y daliad a werthwyd. Cyfanswm enillion/(colledion) ar fuddsoddiadau yw cyfanswm yr enillion/(colledion) a sylweddyd o werthu daliadau net o unrhyw newidiadau i gost hanesyddol ynghyd ag enillion/(colledion) heb eu sylweddu.

9. DYLEDWYR A CHRONIADAU

	2013/14 £	2012/13 £
Incwm Buddsoddi Cronedig	47,542	57,482
	47,542	57,482

10. CREDYDWYR A CHRONIADAU

	2013/14 £	2012/13 £
Ffi Rheolwyr Buddsoddi	10,568	9,838
Cyngor Sir Ynys Môn	1,759,139	1,187,023
Ffi archwilio	1,825	1,800
Costau cyfreithiol yn ymwneud â gwaredu arfaethedig o'r tir yn Rhosgoch	-	895
	1,771,532	1,199,556

11. GRANTIAU NA CHAWSANT EU TALU

Grantiau yw'r rhain a roddwyd o 2009/10 ymlaen â'r ymgeiswyr heb hawlio'r arian eto. Fel arfer mae'r grantiau hynny sydd ddim yn cael eu hawlio cyn pen pedair blynedd yn cael eu dileu, ac adlewyrchir hyn yn y ffigwr hwn.

Mae'r grantiau adfywio yn cefnogi cynlluniau lle mae'r ymgeiswyr yn hawlio taliadau dros gyfnod o flynyddoedd.

12. CRONFEYDD

	<u>Cronfa Cyffredinol</u> £'000	<u>Cronfa Cyfalaf</u> £'000	<u>Dyrannwyd o'r Gronfa Cyfalaf</u> £'000
Eiddo Buddsoddi	-	3,000	-
Buddsoddiadau	1,500	15,641	4
Asedau Cyfredol Net	(1,282)	-	-
	218	18,641	4

Mae'r arian parod dros ben yn unrhyw gronfa, nad oes ei angen ar gyfer hylifedd tymor byr, wedi ei fuddsoddi dros dro gyda'r Rheolwyr Buddsoddi.

Y **Gronfa Gyfalaf** yw gwaddol yr Ymddiriedolaeth ac mae'n waddol y mae modd ei wario. Mae'n cynnwys tir ac arian a dderbyniwyd gan Gyngor Bwrdeistref Ynys Môn oddi wrth Shell (UK) Cyf. pryd y rhoddwyd y gorau i weithio eu Glanfa Olew ym Môn, ac a drosglwyddwyd i'r Ymddiriedolaeth yn 1990 a 1995, ynghyd â'r twf cyfalaf ar y symiau hyn. O bryd i'w gilydd gellir rhyddhau cyfalaf i gyllido prosiectau penodol ar bleidlais mwyafrif o ddwy ran o dair o aelodaeth yr Ymddiriedolaeth.

Mae'r symudiadau yn y Gronfa Cyfalaf yn ymwneud ag enillion a cholledion ar fuddsoddiadau, yr elfen perfformiad o ffi y Rheolwyr Buddsoddi ac unrhyw gostau o wella, diogelu a marchnata'r tir fel y dangosir yn y Datganiad ar Weithgareddau Cyllidol.

Bwriedir **Y Gronfa Grantiau a Glustnodwyd o Gyfalaf** i gyllido grantiau a gwariant elusennol dros ben rhaglen grantiau arferol yr Ymddiriedolaeth ac sydd wedi ei ryddhau o'r cyfalaf gan y nifer aelodau priodol. Rhyddhawyd £200,000 o'r Gronfa Gyfalaf yn 1998 i'r pwrpas hwn a chlustnodwyd y gweddill (£71,297) tuag at gyfleusterau cymunedol yn 2005/06. O'r swm hwn cafodd £14,037 ei ddyrannu i Gyfleusterau Cymunedol yn 2005/06, £28,141 pellach yn 2006/07, £1,747 yn 2007/08 a £21,756 yn 2008/09 gan adael £5,616 yn weddill i'w ddyrannu i Gyfleusterau Cymunedol pellach. Roedd y balans hefyd yn cynnwys £1,861 o grantiau a drosglwyddwyd yn ôl i'r gronfa. I adlewyrchu'r strategaeth ariannol a fabwysiadwyd yn 2009/10, cafodd y balansau eu trosglwyddo'n ôl i'r Cronfa Gyfalaf. Mae'r gweddill y balans yn ymwneud a chais yr Ymddiriedolaeth Treftadaeth Diwydiannol Amlwch - y Deyrnas Gopr (2008/09) ac wedi ei glustnodi i'r prosiect, ar sail fynegol. Yn ystod 2011/12 cymerwyd £15,908 o'r gronfa yma; £6,953 yn ystod 2012/13 a chymerwyd £11,729 o'r gronfa yn ystod 2013/14.

Mae'r balans ar **Y Gronfa Gyffredinol** yn cyfateb i'r gwarged a'r diffygion a gronnwyd dros y blynyddoedd diwethaf, sef gwarged y mae'r Ymddiriedolaeth yn rhydd i'w defnyddio yn ôl yr amcanion elusennol.

Mae incwm o'r buddsoddiadau a'r costau eraill na chodir i'r gronfa cyfalaf yn y flwyddyn yn ymwneud â'r Gronfa Gyffredinol digyfngiad fel sy'n ymddangos yn y Datganiad ar Weithgareddau Cyllidol. Mae'r dyraniadau a wneir yn y rhaglen grantiau blynyddol yr Ymddiriedolaeth hefyd yn berthnasol i'r gronfa hon.

13. DADANSODDIAD O SYMUDIADAU RHWNG CRONFEYDD

	Balans dygwyd ymlaen £	Adnoddau i mewn £	Adnoddau wedi eu defnyddio £	Enillion a Cholledion £	Balans i'w ddwyn ymlaen £
General Reserve	78,656	499,915	(360,859)	-	217,721
Capital Fund	18,041,723	520	(76,758)	675,686	18,641,171
Grants Allocated	15,939	-	(11,729)	-	4,210
	18,136,318	500,435	(449,346)	675,686	18,863,093

Grantiau dros £1,000 / Grants over £1,000

MUDIAD	Grant	ORGANISATION
Oriel Ynys Môn	215,000.00	Oriel Ynys Môn
Neuadd Bentref Penysarn	6,000.00	Penysarn Village Hall
Clwb Pêl Droed Cemaes Bay	4,337.00	Cemaes Bay Football Club
Neuadd Bentref Gaerwen*	4,157.83	Gaerwen Village Hall*
Cymuned Chwarae Rhosneigr	4,116.00	Rhosneigr Community Play
Clwb Pêl Droed Pentraeth	3,885.00	Pentraeth Football Club
Neuadd Goffa Amlwch	3,400.00	Amlwch Memorial Hall
Canolfan Gymuned David Hughes Biwmares	3,400.00	David Hughes Community Centre Beaumaris
Canolfan Gymuned Newry	3,400.00	Newry Community Centre
Clwb Bowlio Tref Biwmares	2,905.00	Beaumaris Town Bowling Club
Neuadd Bentref Rhosneigr	2,850.87	Rhosneigr Village Hall
Cwmni Cemaes Cyf	2,848.00	Cwmni Cemaes Cyf
Canolfan Gymuned Gwelfor	2,587.49	Gwelfor Community Centre
Neuadd Gymuned Llaingoch	2,432.42	Llaingoch Community Hall
Neuadd y Plwyf Llandegfan	2,379.07	Llandegfan Community Hall
Canolfan Hamdden Biwmares a'r Cylch	2,352.00	Beaumaris Leisure Centre
Neuadd Pritchard Jones	2,348.89	Pritchard Jones Hall
Neuadd Goffa Pentraeth	1,986.36	Pentraeth Memorial Hall
Neuadd Bentref Llanfaelog*	5,476.92	Llanfaelog Village Hall*
Neuadd Goffa Llanfaethlu	1,945.73	Llanfaethlu Memorial Hall
Canolfan Gymuned Goffa Porthaethwy	1,944.47	Menai Bridge War Memorial Community Centre
Groundwork Gogledd Cymru	1,922.00	Groundwork North Wales
Cymdeithas Amaethyddol Môn	1,690.00	Anglesey Agricultural Society
Canolfan Gymuned Brynsiencyn	1,553.32	Community Centre Brynsiencyn
Cymdeithas Chwaraeon a Chymdeithasol Porth Amlwch	1,438.44	Amlwch Port Sports & Social Association
Hen Ysgol Marianglas	1,433.55	Old School in Marianglas
Neuadd Goffa Bodedern	1,430.67	Bodedern Memorial Hall
Cae Chwarae Dwyran	1,362.00	Dwyran Playground
Canolfan Gymuned Llangoed & Penmon	1,330.00	Llangoed & Penmon Community Council
Neuadd Bentref Brynteg	1,247.27	Brynteg Village Hall
Neuadd Bentref y Talwrn	1,241.09	Talwrn Village Hall
*Mwy nag un grant wedi ei ddyrannu i'r sefydliad		* More than one grant allocated to the organisation

Datganiad o Gyfrifoldebau'r Ymddiriedolwr

Yr ymddiriedolwr sydd yn gyfrifol am baratoi Adroddiad yr Ymddiriedolwr a'r datganiadau ariannol yn unol â chyfraith berthnasol a Safonau Cyfrifo y Deyrnas Unedig (Arferiad Cyfrifo Safonol Cyffredinol y Deyrnas Unedig)

Yn ôl cyfraith elusennau Lloegr a Chymru, mae'n ofynnol i'r ymddiriedolwr baratoi datganiadau ariannol ar gyfer pob blwyddyn ariannol sy'n rhoi golwg wir a theg o'r elusen, yr adnoddau mewnol a'r defnydd o adnoddau yr elusen am y cyfnod. Wrth baratoi'r datganiadau ariannol mae'n ofynnol i'r ymddiriedolwr:-

- (a) ddefnyddio a chymhwyso yn gyson bolisiâu cyfrifyddol addas a luniwyd;
- (b) dilyn dulliau ac egwyddorion Datganiadau Cymeradwyol o Ymarferion Elusennau.
- (c) gwneud dyfarniadau ac amcangyfrifon rhesymol a phwyllog i'w defnyddio yn gyson;
- (ch) datgan os yw'r polisiâu a fabwysiadwyd yn gyson gyda'r Datganiad o Weithredoedd Cymeradwyol priodol, gyda'r safonau cyfrifo priodol, yn amodol ar i'r amrywiadau sylweddol gael eu nodi a'u hesbonio yn y datganiadau ariannol;
- (d) paratoi datganiadau ariannol ar sail busnes byw onid yw'n amhriodol cymryd yn ganiataol y bydd yr elusen yn parhau i weithredu.

Mae'r ymddiriedolwr yn gyfrifol am gadw cofnodion cyfrifyddol digonol sydd yn dangos, gyda chywirdeb rhesymol ar unrhyw bryd, sefyllfa ariannol yr elusen, sydd yn caniatáu iddynt sicrhau bod sefyllfa ariannol yr elusen a'r datganiadau ariannol yn cydymffurfio â'r Ddeddf Elusennau 2011, Rheolau (Cyfrifo a Ymadrodd) Elusennau a'r darpariaethau o fewn gweithredoedd yr ymddiriedolaeth. Yr Ymddiriedolwr sydd hefyd yn gyfrifol am ddiogelu asedau'r Elusen ac felly am gymryd camau priodol i atal a darganfod twyll ac afreoleidd-dra arall.

Adroddiad yr Archwiliwr Annibynnol i Ymddiriedolwr Ymddiriedolaeth Elusennol Ynys Môn

Yr ydym wedi archwilio datganiadau ariannol Ymddiriedolaeth Elusennol Ynys Môn am y flwyddyn i'r 31^{ain} Mawrth 2013 sydd yn cynnwys y Datganiad o Weithredoedd Ariannol, y Fantolen a'r nodiadau. Y fframwaith adrodd ariannol a ddefnyddiwyd i baratoi y datganiadau ariannol yw cyfraith cymwys a'r Safonau Cyfrifo y Deyrnas Unedig (Arferiad Cyfrifo Safonol Cyffredinol y Deyrnas Unedig).

Mae'r adroddiad hwn wedi ei baratoi ar gyfer yr ymddiriedolwr, fel corff, yn unol ac Adran 144 o'r Ddeddf Elusennau 2011 a'r rheoliadau o dan Adran 154 o'r Ddeddf. Mae'n gwaith archwilio wedi ei ymgymryd fel y gallwn adrodd i ymddiriedolwr yr elusen y materion hynny y mae'n ofynnol i ni adrodd mewn adroddiad archwiliwr ac i ddim pwrpas arall. Hyd at yr eithaf a ganiateir trwy gyfraith, nid ydym yn derbyn na cymryd cyfrifoldeb i unrhyw un heblaw yr elusen ac ymddiriedolwr yr elusen fel corff, am ein gwaith archwilio, am yr adroddiad hwn, nac am y farn yr ydym wedi ei ffurfio.

Priod Gyfrifoldebau Yr Ymddiriedolwr a'r Archwiliwr

Fel yr eglurir yn llawnach yn y Datganiad o Gyfrifoldebau'r Ymddiriedolwr, yr ymddiriedolwr sydd yn gyfrifol am baratoi y datganiadau ariannol ac am foddhau eu hunain eu bod yn rhoi golwg gwir a theg.

Yr ydym wedi ein hapwyntio fel archwiliwr yn unol ag Adran 144 o Ddeddf Elusennau 2011 ac yn adrodd yn unol â rheoliadau o dan Adran 154 o'r Ddeddf. Ein cyfrifoldeb ni yw archwilio'r datganiadau ariannol yn unol â gofynion cyfreithiol a rheolaethol ynghyd â Safonau Archwilio Rhyngwladol (Y Deyrnas Unedig ac Iwerddon). Mae'n ofynnol dan y safonau hynny i gydymffurfio a Safonau Moesol i Archwiliwr gan y Bwrdd Arferion Archwilio.

Adroddiad yr Archwiliwr Annibynnol i Ymddiriedolwr Ymddiriedolaeth Elusennol Ynys Môn (Ymlaen)

Cwmpas yr archwiliad o'r datganiadau ariannol

Mae archwiliad yn cynnwys sicrhau tystiolaeth am y symiau a'r datgeliadau yn y datganiadau ariannol sydd yn ddigonol i roi sicrwydd rhesymol fod y datganiadau ariannol yn rhydd rhag camddatganiad sylweddol, boed hynny wedi'i achosi trwy dwyll neu gamgymeriad. Mae hyn yn cynnwys asesiad o:- os yw'r polisïau cyfrifo yn briodol i amgylchiadau'r cwmni elusennol, wedi eu defnyddio yn gyson a'u datgelu'n ddigonol; o resymoldeb yr amcangyfrifon sylweddol a wnaethpwyd gan yr ymddiriedolwyr; a chyflwyniad cyffredinol y datganiadau ariannol. Yn ogystal, 'rydym wedi darllen yr wybodaeth ariannol ac di-ariannol yn adroddiad yr ymddiriedolwyr i adnabod os oes anghysondeb sylweddol gyda'r datganiadau ariannol.

Barn ar y datganiadau ariannol

Yn ein barn, mae'r datganiadau ariannol yn:-

- rhoi golwg gwir a theg ar gyflwr materion y cwmni elusennol ar 31 Mawrth 2014, ac am yr adnoddau cyllid a'r adnoddau a ddefnyddiwyd yn cynnwys yr incwm a'r gwariant, am y flwyddyn yn diweddu bryd hynny;
- wedi eu paratoi'n briodol a'r Arferiad Cyfrifo Safonol Cyffredinol y Deyrnas Unedig ; ac
- wedi eu paratoi yn unol â gofynion Deddf Elusennau 2011.

Materion yr ydym angen datgan arnynt trwy eithriad

Nid oes gennym ddim i ddatgan ynglŷn â'r materion canlynol lle mae Deddf Elusennau 2011 yn gofyn i ni ddatgan i chwi os, yn ein barn:-

- bod yr wybodaeth yn Adroddiad Blynyddol yr Ymddiriedolwyr yn faterol anghyson gyda'r datganiadau ariannol;
- nad yw cofnodion cyfrifo cymwys wedi eu cadw;
- fod rhai datgeliadau am dal ymddiriedolwyr a benodir dan gyfraith wedi eu gwneud; neu
- nid ydym wedi derbyn yr holl o'r wybodaeth a'r eglurhad oedd ei angen ar gyfer yr archwiliad.

*W J Matthews a'i Fab
Archwiliwr Statudol
Cyfrifwyr Siartredig
11-15 Y Bont Bridd
Caernarfon LL55 1AB*

Dyddiedig: